

SMĚRNICE REKTORKY Č. 5/2010

K REALIZACI PRÁV PRŮMYSLOVÉHO VLASTNICTVÍ
A AUTORSKÝCH PRÁV
NA UNIVERZITĚ J. E. PURKYNĚ V ÚSTÍ N. L.

SMĚRNICE PRO UJEP

doc. Ing. Iva Ritschelová, CSc., rektorka

Platná od: 1. 11. 2010
Zpracoval/a: Mgr. et Bc. Iva Jónová,
doc. Ing. Tomáš Loučka, CSc.
Ruší: Směrnici rektorky č. 4/2009

Kompetentní osoba	Vyjádření	Datum	Podpis
LOUČKA	Souhlasím	6.10.16	
VOHOUN	Souhlasím	13.10.2016	

Čl. I Úvodní ustanovení

1. Tato směrnice je určen k zabezpečení jednotného postupu při ochraně a uplatnění práv k nemotným statkům (duševnímu vlastnictví), a to zejména průmyslových práv, autorských práv, jakož i dalších práv vztahujících se k duševní činnosti v oblasti vědeckovýzkumné, průmyslové, umělecké a literární popř. v dalších oblastech na Univerzitě Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem.
2. Práva a povinnosti vznikající z vytvoření a z uplatňování vynálezů, užitečných vzorů, průmyslových vzorů a zlepšovacích návrhů upravuje zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů, zák.č. 478/1992 Sb, o užitečných vzorech, ve znění pozdějších předpisů, zák.č. 207/2000 Sb., o ochraně průmyslových vzorů a o změně zák. č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů. Práva a povinnosti v oblasti autorského práva upravuje zák. č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů.

Čl. II Definice pojmů

Pro účely této směrnice jsou použity následující pojmy:

1. Vynález – definice je upravena zák. č. 527/1990 Sb., o vynálezech a zlepšovacích návrzích
2. Užitečný vzor – definice je upravena zák. č. 478/1992 Sb., o užitečných vzorech
3. Zlepšovací návrh – definice je upravena zák. č. 527/1990 Sb., o vynálezech a zlepšovacích návrzích
4. Původce – fyzická osoba, která vytvořila způsobilý předmět práv průmyslového vlastnictví v pracovně právním vztahu k zaměstnavateli.
5. Průmyslovými právy – se rozumí souhrn práv k nemotným statkům, které jsou průmyslově využitelné a jsou výsledkem tvůrčí činnosti, tzn. k vynálezu chránitelnému patentem¹ nebo užitečným vzorem², k designu chránitelnému průmyslovým vzorem³, ke zlepšovacímu návrhu⁴. Do oblasti průmyslových práv dále patří práva k označení, vyplývající z ochrany obchodního jména⁴, ochranné známky⁵, či označení původu⁶. (dále jen předměty práv průmyslového vlastnictví)
6. Autorskými právy – se rozumí ochrana literárních, uměleckých, vědeckých a jiných děl, která jsou jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora a jsou vytvořena v jakékoliv objektivně vnímatelné podobě včetně podoby elektronické. Předmětem autorského práva je i ochrana originálního software. Za dílo souborné se považuje také databáze, která je způsobem výběru nebo uspořádáním obsahu autorovým vlastním duševním výtvořem.
7. Duševní vlastnictví je majetek nemotné povahy, který je výsledkem procesu lidského myšlení. Lze za něj považovat jen to, co je jedinečné, neopakovatelné a dostatečně originální.

1. Zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech a zlepšovacích návrzích

2. Zákon č. 478/1992 Sb., o užitečných vzorech

3. Zákon č. 207/2000 Sb., o ochraně průmyslových vzorů a o změně zák. č. 527/1990 Sb., o vynálezech, prům. vzorech a

4. Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník

5. Zákon č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách

6. Zákon č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu a zeměpisných označení

Čl. III

Základní principy ochrany duševního vlastnictví

1. Zaměstnanec je povinen střežit a ochraňovat veškeré duševní vlastnictví zaměstnavatele, jakož i práva s ním spojená.
2. Zaměstnanec je povinen se zdržet jakéhokoli jednání, které je nebo by mohlo být v rozporu s oprávněnými zájmy zaměstnavatele ve vztahu k duševnímu vlastnictví zaměstnavatele.
3. Zaměstnanec je povinen dbát, aby veškeré duševní vlastnictví, které je majetkem zaměstnavatele nebo k němuž má zaměstnavatel licenční, zástavní nebo jiné právo, bylo využíváno pouze pro potřebu zaměstnavatele a v jeho oprávněném zájmu.
4. Zaměstnanec je povinen dbát, aby při plnění povinností vyplývajících z jeho pracovního poměru a ani z jiné činnosti prováděné pod jménem zaměstnavatele nedocházelo k porušování práv k duševnímu vlastnictví třetích osob.

Čl. IV

Informační povinnost o duševním vlastnictví

1. Zaměstnanec (dále jen „původce“ nebo zástupce původců) je povinen písemnou formou (s vyjádřením přímého nadřízeného) neprodleně oznámit prorektorovi pro vědu a další tvůrčí činnost (dále jen prorektor) každé technické či jiné řešení, které by mohlo být předmětem práv průmyslového vlastnictví a o kterém se domnívá, že splňuje podmínky stanovené zákonem pro chránitelný vynález, užitný vzor, průmyslový vzor či zlepšovací návrh a předat mu podklady k posouzení tohoto řešení.
2. Oznámení podává původce v případech, kdy předmět práv průmyslového vlastnictví vznikl při plnění úkolů vyplývajících z pracovního poměru, při řešení výzkumných projektů financovaných UJEP nebo výzkumných projektů financovaných z veřejných prostředků (grantové agentury, orgány státní správy, zahraniční veřejné instituce atd).
3. Pokud předmět práv průmyslového vlastnictví vznikne při řešení smluvního výzkumu na základě smlouvy, původce o této skutečnosti informuje prorektora. Právní ochrana je v tomto případě řešena společně smluvními stranami v souladu s příslušnou smlouvou.
4. Právo na právní ochranu předmětu práv průmyslového vlastnictví, který vytvořil původce (původci) ke splnění úkolů vyplývajících z pracovního poměru, přísluší UJEP, pokud není mezi původcem (původci) a UJEP uzavřena smlouva, která by právo na ochranu předmětu práv průmyslového vlastnictví upravila jinak, případně pokud UJEP neuplatnila vůči původci právo na právní ochranu předmětu práv průmyslového vlastnictví v zákonné lhůtě.

Čl. V

Povinnosti zaměstnavatele

1. UJEP, zastoupená prorektorem je povinna se nejpozději v zákonem stanovené tříměsíční lhůtě vyjádřit:
 - ☐ k možnosti využití řešení a způsobu právní ochrany, tj. zda bude podána přihláška k právní ochraně předmětu práv průmyslového vlastnictví a/nebo bude uzavřena s původci smlouva o využívání předmětu práv průmyslového vlastnictví v rámci UJEP, případně licenční smlouva s jiným subjektem, bez žádání o právní ochranu předmětu práv průmyslového vlastnictví,
 - ☐ z jakých zdrojů budou hrazeny poplatky spojené s přihlášením předmětu práv průmyslového vlastnictví k právní ochraně.

3. Pokud UJEP rozhodne o převzetí předmětu práv průmyslového vlastnictví, uhradí příslušné správní poplatky (dle zák. č. 634/2004 Sb., v platném znění) za podání přihlášky předmětu práv průmyslového vlastnictví k právní ochraně a za její udržování.
4. V případech vysoké finanční náročnosti správních poplatků (právní ochrana předmětu práv průmyslového vlastnictví v zahraničí) se UJEP může při realizaci spojit s vnějším subjektem.
5. Prorektor je oprávněn, nedojde-li nejpozději do dvou let po udělení právní ochrany předmětu práv průmyslového vlastnictví k jeho úspěšné realizaci (finančnímu přínosu), rozhodnout o zrušení příslušné ochrany, pokud se s původcem (původci) nedohodne jinak.
6. Pokud předmět práv průmyslového vlastnictví vznikl v souvislosti s řešením výzkumného úkolu financovaného z veřejných zdrojů nebo v rámci mezinárodní spolupráce, je UJEP (prorektor) povinna o této skutečnosti informovat poskytovatele veřejných finančních zdrojů (např. GA ČR, MŠMT,...) nebo spolupracující strany.

Čl. VI

Právo původců na odměnu

1. Původci předmětu práv průmyslového vlastnictví mají zákonný nárok na přiměřenou odměnu za využívání předmětu práv průmyslového vlastnictví.
2. Pro stanovení její výše a výplatu platí na UJEP následující pravidla:
 - ☐ odměna je určena procentuálně z čistého zisku z realizace předmětu práv průmyslového vlastnictví po zdanění a po odpočtu nákladů spojených s přihlášením a udržováním právní ochrany předmětu práv průmyslového vlastnictví,
 - ☐ pokud není mezi původci a UJEP dohodnuto jinak dělí se zisk podle následujícího klíče: odměna původcům - 50 %, UJEP (pracoviště původců) – 40 %, UJEP (centrální prostředky) – 10 %.
3. Náklady spojené s právní ochranou předmětů práv průmyslového vlastnictví a příjmy z jejich realizace jsou na UJEP vedeny odděleně tak, aby mohl být v budoucnu vypočítán čistý zisk z realizace práv k předmětům práv průmyslového vlastnictví.
4. Rektorka UJEP může přiznat původcům předmětu práv průmyslového vlastnictví nezávisle na přiměřené odměně uvedené v odstavci 1. a 2. čl. V. mimořádnou (motivační) odměnu ve výši až dvojnásobku průměrného měsíčního platu akademického pracovníka UJEP.

Čl. VII

Administrace a uplatňování předmětů práv průmyslového vlastnictví

1. Vyřizování agendy spojené s podáváním přihlášek předmětů práv průmyslového vlastnictví k právní ochraně a jejich udržování je organizováno oddělením pro vědu a rektorátu UJEP (OV) s využitím služeb profesionálních patentových zástupců v příslušných oborech.
2. OV vede databázi patentových zástupců a patentových kanceláří, se kterými UJEP spolupracuje při vyřizování přihlášek předmětů práv průmyslového vlastnictví.
3. OV v rámci své činnosti nabízí třetím stranám předměty práv průmyslového vlastnictví k případné realizaci, pokud není dohodou mezi původci a UJEP stanoveno jinak nebo realizace třetí osobou není pro UJEP žádoucí.

Čl. VIII

Povinnost zaměstnance při skončení pracovněprávního vztahu

1. Zaměstnanec, jehož pracovněprávní vztah k UJEP končí, je povinen s dostatečně časovým předstihem před ukončením pracovního poměru odevzdat zaměstnavateli veškeré doklady, předměty, nosiče dat a jiné informace, které se týkají duševního vlastnictví zaměstnavatele.

Čl. IX

Autorské dílo zaměstnanecké a školní

1. **Zaměstnanecké dílo** je dílo, které autor vytvořil ke splnění povinností vyplývajících z pracovněprávního či služebního vztahu k zaměstnavateli. Není-li jiné dohody mezi autorem a zaměstnavatelem, vykonává majetková autorská práva autor (svým jménem a na svůj účet). Je tak bez dalšího oprávněn jak dílo sám jakýmkoli způsobem užít, tak udělit oprávnění k výkonu práva dílo užít (licenci).
2. Autor může bez dalšího postoupit právo výkonu majetkových autorských práv třetí osobě.
3. Zaměstnavatel má právo na to, aby autor u zaměstnaneckého díla uváděl v každém jednotlivém případě uvedení autora předmětného zaměstnaneckého díla zároveň vždy doložku, která identifikuje zaměstnavatele autora tj. UJEP či její součást.
4. V případě autorského díla dle ust. § 2 odst. 2 zák. č. 121/2000 Sb., o právu autorském se nepoužije čl. IX, bod 1., 2., nýbrž se bude postupovat dle ust. § 58 zák. č. 121/2000 Sb., o právu autorském.
5. **Školní dílo** je dílo vytvořené autorem - žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu k UJEP, popř. vytvořené v rámci výuky na UJEP nebo v přímé souvislosti s touto výukou
6. UJEP má ve smyslu zákona o právu autorském právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla a to za obvyklých podmínek.
7. Autor školního díla může sám své dílo užít či poskytnout jinému subjektu licenci k němu, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy UJEP.
8. UJEP je oprávněna požadovat, aby jí autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše, přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého UJEP z užití školního díla podle čl. IX, bod 5.
9. Pro zaměstnanecká a školní díla platí přiměřeně ustanovení čl. IV. a čl. VIII.

Čl. X

Závěrečná ustanovení

1. Tato směrnice nabývá platnosti a účinnosti dnem 1. 11. 2010.
2. Řešení sporů vzniklých při realizaci směrnice spadá do kompetence prorektora.

